

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E. Verheij	Datum	9 november 2022
Doorkiesnummer	030 - 2860318	Kenmerk	9878170
E-mail	e.verheij@utrecht.nl	Onderwerp	Uitkomsten pilot invoering betaald parkeren Schepenbuurt en Cartesiusweg
Bijlage(n)	1. Reacties bewoners Schepenbuurt 2. Voorstel reviewpanel invoering betaald parkeren Schepenbuurt 3. Integrale afweging voorstellen maatwerk	Beleidsveld	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Uw raad besloot in oktober 2019 dat in onder andere de Schepenbuurt en de Cartesiusweg, met behulp van participatie, betaald parkeren moet worden ingevoerd. In deze raadsbrief komt allereerst de aanleiding voor de invoering van betaald parkeren aan bod. Daarna staan het doorlopen proces en de uitkomsten daarvan centraal. Vervolgens geven we weer tot welk maatwerk en welke besluitvorming dit leidt. Tenslotte beschrijven we het vervolgproces.

Aanleiding

In de nieuwe wijk Cartesiusdriehoek komen ongeveer 2800 nieuwe woningen en diverse andere functies. Uw raad stelde eerder een maximum vast van 370 motorvoertuigen per uur (drukste spitsuur) die de ontwikkeling van de Cartesiusdriehoek mag veroorzaken op de Cartesiusweg. Daarom [besloot uw raad in oktober 2019](#) om met behulp van participatie het B1-regime voor betaald parkeren in omliggende wijken in te voeren, uiterlijk bij de oplevering van de eerste nieuwbouwwoningen in de Cartesiusdriehoek. De invoering van betaald parkeren in de omgeving van de Cartesiusdriehoek voorkomt uitwijkgedrag van parkeerders uit de nieuwe wijk naar omliggende gebieden.

Het doorlopen proces

In oktober 2020 hebben wij uw raad geïnformeerd over de werkwijze met zogenaamde reviewpanels voor de invoering van betaald parkeren in de Schepenbuurt en de Cartesiusweg ([Raadsbrief Vervolgproces invoering betaald parkeren Schepenbuurt en Werkspoorkwartier](#)). De aanpak voor de invoering van betaald parkeren in de Schepenbuurt en Cartesiusweg betreft een pilotaanpak. Dit is de eerste keer dat rondom een gebiedsontwikkeling betaald parkeren zonder draagvlakmeting wordt ingevoerd. De doorgelopen werkwijze en het maatwerk zijn met nadruk geen blauwdruk voor vergelijkbare processen in de toekomst. Het is een pilot om te leren en ervaren hoe deze processen

het best aangepakt kunnen worden. Dit betekent dat maatwerk in de Schepenbuurt en Cartesiusweg niet automatisch leidt tot dezelfde uitkomst in andere delen van de stad. Ten tijde van het participatietraject in de Schepenbuurt en de Cartesiusweg was er nog geen sprake van het voornemen om in de hele stad betaald parkeren in te voeren. Op dit moment werken wij aan een afwegingskader en aanpak voor invoeren van betaald parkeren. Hierin nemen wij onze ervaringen vanuit de Schepenbuurt en de Cartesiusweg mee.

Wij kondigden in de raadsbrief van oktober 2020 aan dat bij de uitwerking van de invoering van betaald parkeren met de buurt gekeken wordt of ruimte kan worden gevonden in de regels die al onderdeel uitmaken van het huidige parkeerbeleid. Om te onderzoeken aan welk maatwerk behoefte is, hebben we gesprekken gevoerd met twee reviewpanels, namelijk één voor de Cartesiusweg en één voor de Schepenbuurt. Wij hebben deze panels gevraagd om te komen tot een voorstel voor de invoering van betaald parkeren. Omdat het een pilotaanpak betreft, hebben de panels veel ruimte gekregen om het proces naar eigen inzicht in te vullen. De reviewpanels hebben hier veel tijd en aandacht aan besteed. Zij hebben tussen november 2020 en april 2022 gewerkt aan hun voorstel en zijn hier meerdere keren voor bij elkaar gekomen. De reviewpanels zijn tijdens bijeenkomsten ondersteund door externe procesbegeleiders voor onder andere de verslaglegging en organisatie van bijeenkomsten.

De uitkomsten van het participatieproces

De reviewpanels hebben in meerdere sessies met elkaar een voorstel gemaakt voor de invoering van betaald parkeren zonder draagvlakmeting in hun straat en buurt. Het reviewpanel Schepenbuurt wil dit voorstel als aparte bijlage delen met uw raad (zie 'Bijlage voorstel reviewpanel invoering betaald parkeren Schepenbuurt'). Het reviewpanel van de Schepenbuurt heeft met behulp van de gemeente een brief naar de gehele buurt gestuurd om de reactie van buurtgenoten op het voorstel op te halen (ongeveer 440 adressen). Er kwamen 54 reacties binnen, ongeveer 80% van hen steunde het voorstel van het review panel. De reacties van de buurtbewoners staan in 'Bijlage Reacties bewoners Schepenbuurt'.

Het reviewpanel Cartesiusweg heeft niet de wens om een eigen voorstel met uw raad te delen, maar zij zien wel graag benoemd welke punten voor maatwerk uit hun voorstel zijn vervallen na gesprekken met de ambtelijke organisatie. Hierbij gaat het onder andere om de wens voor parkeren op de ventweg langs de Cartesiusweg. Twee andere vervallen voorstellen zijn het mogelijk maken van parkeren van bewoners en bezoekers van de Cartesiusweg in het (toekomstige) parkeerrayon in het Werkspoorkwartier, en het dwingen van bezoekers van de Oase om te parkeren in het Werkspoorkwartier en niet in de Cartesiusweg. Omdat Werkspoorkwartier en Cartesiusweg twee verschillende parkeerrayons worden, is het voor bewoners en hun bezoek niet mogelijk om in het naastgelegen rayon te parkeren. Bezoekers van de Oase maken geen gebruik van een bezoekersvergunning, en kunnen dus wel in beide rayons parkeren. Ook vroeg het reviewpanel om garanties dat er bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving alleen geparkeerd mag worden op eigen terrein. Dit laatste is weliswaar een uitgangspunt bij gebiedsontwikkeling, maar we kunnen het niet garanderen. Het reviewpanel Cartesiusweg geeft aan dat hun input op draagvlak kan rekenen in hun straat.

Maatwerk waartoe het college heeft besloten

Voor een aantal punten uit de voorstellen van de reviewpanels is het college beslissingsbevoegd. Andere punten vallen onder beslissingsbevoegdheid van de raad (zie 'Bijlage Integrale afweging

voorstellen maatwerk'). In de volgende paragrafen geven we aan op welke voorstellen wij hebben besloten en welke voorstellen wij aan uw raad voorleggen en wanneer.

Wij hebben besloten om op de volgende punten maatwerk te leveren:

1. De Schepenbuurt en de Cartesiusweg worden aparte parkeerrayons met een venstertijd tussen 6:00 en 11:00 uur van maandag tot en met zaterdag vanaf de oplevering van de eerste woningen in Cartesius in het tweede kwartaal van 2023.
2. Eigen parkeervoorzieningen in parkeerrayons Schepenbuurt en Cartesiusweg tellen niet mee bij het uitgeven van parkeervergunningen. Dat blijft ook in de toekomst gelden. Het gaat hier om een beperkt aantal parkeervoorzieningen, die vaak al lang niet meer als parkeerplaats in gebruik zijn. Het effect op de parkeerdruk als we deze parkeervoorzieningen niet meetellen is in deze specifieke buurten dus minimaal.
3. We zijn bij invoering van betaald parkeren flexibel bij de vaststelling van het maximum aantal uit te geven parkeervergunningen in het rayon. Dit geeft ons de mogelijkheid om het bestaande autobezit, dat in de huidige situatie niet tot hoge parkeerdruk leidt, te faciliteren, ook als we daarvoor iets meer parkeervergunningen moeten uitgeven dan we normaal gesproken doen.
4. Ieder jaar, tot een jaar na oplevering van de laatste woningen/voorzieningen in Cartesius, vindt een evaluatie van het betaald parkeren plaats met bewoners. Dit in de vorm van een reviewpanel, waarbij toename van parkeeroverlast en de gemaximaliseerde verkeersgeneratie van 370 mvt/uur in het drukste spitsuur een reden kan vormen om de venstertijden voor betaald parkeren aan te passen.
5. Tot datum 31 december 2024 kunnen bewoners een 3^e en 4^e parkeervergunning aanvragen. Na die datum blijven de reeds uitgegeven 3^e en 4^e vergunningen bestaan, maar geldt voor nieuwe aanvragen het reguliere beleid van maximaal twee parkeervergunningen per adres.

Tenslotte hebben wij aan de reviewpanels gevraagd hoe zij zouden willen profiteren van de komst van Cartesius, bijvoorbeeld door gebruik te kunnen maken van de deelmobiliteit of het doortrekken van glasvezel naar de bestaande woningen. Het meeprofiteren van voorzieningen is onderwerp van gesprek tussen de gemeente en het ontwikkelend consortium van Cartesius. Het consortium neemt concrete vragen mee in afspraken met bijvoorbeeld aanbieders of nutspartijen en koppelt dit terug.

Maatwerk waartoe uw raad beslissingsbevoegd is

Voor een aantal punten uit de voorstellen van de reviewpanels is de raad beslissingsbevoegd. De volgende punten zijn echter niet haalbaar of onwenselijk, namelijk:

- Het gratis beschikbaar stellen van parkeervergunningen aan bewoners in de rayons Cartesiusweg en Schepenbuurt tot oplevering van de laatste woning in de Cartesiusdriehoek.
- Voor 2^e, 3^e en 4^e parkeervergunningen het tarief van de 1^e parkeervergunning in rekening brengen.
- Een onderscheid maken in tarief tussen parkeerders met verschillende doelen en het toepassen van afwijkende tarieven voor bezoekers van bewoners uit de Cartesiusweg en Schepenbuurt via een app.

Het is niet mogelijk om voor Schepenbuurt en Cartesiusweg afwijkende parkeertarieven in rekening te brengen. Artikel 225, lid 1 Gemeentewet bepaalt dat een gemeente een parkeerbelasting mag heffen in het kader van de parkeerregulering. Voor alle belastingen geldt dat de tarieven niet in strijd mogen zijn met het gelijkheidsbeginsel en het verbod op willekeur. Van strijd met het gelijkheidsbeginsel is sprake indien er geen redelijke of objectieve rechtvaardigingsgrond bestaat om de ene groep van

gevallen anders te behandelen dan de andere. Dit betekent dat maatwerk over bijvoorbeeld tarieven voor enkel de Schepenbuurt en de Cartesiusweg juridisch niet mogelijk is; als we lagere tarieven willen rekenen, dan zou dat voor alle B1-gebieden moeten gelden.

Het aanpassen van het tarief van parkeervergunningen kan dus alleen door dit stadsbreed in te voeren. De voorstellen zijn bovendien kostbaar. Het gratis beschikbaar maken van parkeervergunningen of het toepassen van een sterk gereduceerd tarief leidt per definitie tot een kostenpost op de parkeerbegroting, omdat er wel kosten worden gemaakt voor de praktische uitvoering van betaald parkeren. Tenslotte zijn deze voorstellen in strijd met eerdere besluitvorming van de raad over (betaald) parkeren. In de Parkeervisie staat dat bij parkeerregulering iedereen betaalt voor het parkeren van een auto, zowel bewoners als bezoekers. Daarnaast is vastgelegd hoeveel parkeervergunningen bij invoering betaald parkeren per adres mogen worden verleend. Ook heeft uw raad reeds besloten om betaald parkeren in te voeren bij de oplevering van de eerste woningen in Cartesius.

Op twee punten vragen wij uw raad maatwerk te leveren, namelijk:

- Het eenmalig beschikbaar stellen van 20.000 euro voor initiatieven vanuit bewoners die bijdragen aan de leefbaarheid van de Schepenbuurt en de Cartesiusweg. Dit is reeds opgenomen in de MPR 2022 waarover door uw raad is besloten;
- Het aantal bezoekersuren per adres in alle B1 gebieden te verhogen naar 120 uur per kwartaal. Het raadsvoorstel voor aanpassing van de verordening parkeerbelastingen 2023 ontvangt u in 2023.

Wij vragen uw raad hier maatwerk op te leveren in verband met twee argumenten.

Ten eerste zijn de reviewpanels van mening dat zij kosten moeten maken door de komst van betaald parkeren zonder dat zij daar een keuze in hebben. Dit geldt voor zowel hun eigen parkeervergunningen als voor hun bezoekers. Ze zijn van mening dat de opbrengst van betaald parkeren ten goede moet komen aan (initiatieven van) de bewoners die de leefbaarheid in de wijk verbeteren. Omdat het ingewikkeld is om precies te bepalen wat de inkomsten en uitgaven zijn ten aanzien van betaald parkeren in een specifiek gebied, hebben we gekozen voor een eenmalige financiële tegemoetkoming van 20.000 euro. Dat bedrag wordt eenmalig toegekend en verdeeld tussen de Schepenbuurt en de Cartesiusweg. Bewoners kunnen via dit bedrag financiële middelen bij de gemeente aanvragen die ten goede komen aan de leefbaarheid van hun buurt of straat. Voor de beoordeling van een initiatief en toewijzing van een budget volgen we de voorwaarden en regels bij aanvragen voor het Initiatievenfonds. Wij stellen hiervoor een nadere regel vast.

Ten tweede geven de reviewpanels aan dat het huidige aantal bezoekersuren van 70 per kwartaal onvoldoende is voor het bezoek dat zij ontvangen. Artikel 225 Gemeentewet bepaalt dat een gemeente een parkeerbelasting mag heffen in het kader van de parkeerregulering. Hierbij past het dat in verschillende gebieden in de stad verschillende tarieven gelden. Bewoners die in een betaald parkeergebied wonen kunnen korting krijgen op de parkeerbelasting die hun bezoek betaalt. Voor deze korting geldt een maximum aantal minuten per kwartaal. Op dit moment is dit maximum aantal minuten in de hele stad gelijk, te weten 70 uren per kwartaal. Gelet op de parkeerdruk in de B1 gebieden, die gemiddeld lager is dan in A1 en A2, past een uitbreiding van het maximum aantal minuten naar 120 binnen de kaders van de parkeerregulering. We verwachten dat het effect van de verhoging van het aantal bezoekersuren in B1-gebied op de aantrekkelijkheid om met de auto te komen beperkt is. Het bezoek moet nog steeds betalen voor het parkeren op hun bestemming.

Burgemeester en wethouders

Datum 9 november 2022
Ons kenmerk 9966627

Vervolgproces

Naar verwachting wordt de eerste woning in Cartesius opgeleverd in het eerste kwartaal van 2023. In verband met het overstappen naar een nieuw parkeervergunningensysteem, is het operationeel onmogelijk om in het eerste kwartaal van 2023 betaald parkeren in te voeren. Daarom wordt het betaald parkeren in de Schepenbuurt en Cartesiusweg ingevoerd in het tweede kwartaal van 2023. We informeren de leden van de reviewpanels en alle overige bewoners van de Schepenbuurt en Cartesiusweg over de besluiten die wij hebben genomen. Na de invoering van betaald parkeren in 2023 vindt in januari 2024 de eerste evaluatie met de reviewpanels plaats. De evaluatiepunten zijn met de reviewpanels vastgelegd. Een jaar na oplevering van de laatste woningen/voorzieningen in de nieuwe wijk Cartesius vindt de laatste evaluatie plaats. Op basis van de huidige bouwplanning is dit in 2028. Het raadsvoorstel voor aanpassing van de verordening parkeerbelastingen 2023 ontvangt u in 2023.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,